

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.732.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6848 Pana Posła Szymona Szynkowskiego vel Sęk w sprawie programu "Aktywny rodzic" realizującego obietnicę wprowadzenia tzw. „babciowego”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Świadczenie „aktywni rodzice w pracy” pełni funkcję aktywizacyjną. Kierowane jest do aktywnych zawodowo rodziców dziecka. Z tego względu, zgodnie przepisami ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic”(Dz. U. poz. 858), aby otrzymać to świadczenie, konieczne jest spełnienie warunku minimalnego poziomu przychodów, od którego opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (minimalny poziom podstawy wymiaru składki). Warunek ten, co do zasady, dotyczy zarówno rodzica bądź opiekuna dziecka, jak i osoby, z którą rodzic bądź opiekun wspólnie wychowuje dziecko.

Zgodnie z przepisami ustawy „Aktywny rodzic”, świadczenie „aktywni rodzice w pracy” przysługuje, jeśli oboje rodzice bądź opiekunowie osiągają przychód, którego łączna podstawa wymiaru składek wynosi co najmniej 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę – jest to tzw. warunek łączonego poziomu aktywności zawodowej. Dodatkowo, indywidualnie podstawa, od której opłacane są składki każdej z tych osób nie może być niższa od:

- 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w okresie, na który jest ustalane prawo do świadczenia,
- 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę w danym okresie, na który jest ustalane prawo do świadczenia – w przypadku osób, które prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą na preferencyjnych zasadach (korzystają z ulg: preferencyjne składki, ulga na start, mały ZUS plus).

Rolnik, małżonek rolnika lub domownik podlegający obowiązkowi ubezpieczenia społecznego w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego również może ubiegać się o świadczenie „aktywni rodzice w pracy”. W świetle art. 10 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka -- „Aktywny rodzic”, fakt ubezpieczenia takich rodziców/opiekunów w KRUS jest traktowany jak praca na etacie w wymiarze 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Ponadto, np. funkcjonariusze, żołnierze zawodowi, sędziowie i prokuratorzy, którzy zgodnie z obowiązującymi przepisami w okresie pełnienia służby nie są objęci obowiązkiem ubezpieczeń społecznych, także mogą ubiegać się o świadczenie „aktywni rodzice w pracy”. Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka -- „Aktywny rodzic”, niepodleganie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu wykonywania pracy na podstawie stosunku służbowego uznaje się za równoważne z opłacaniem składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, od podstawy której wysokość wynosi 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W przypadku deklarowania przez rodzica bądź opiekuna samodzielnego wychowywania dziecka, świadczenie „aktywni rodzice w pracy” przysługuje, jeśli dana osoba podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym od podstawy wynoszącej co najmniej 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są prowadzone prace nad zmianą powyższych regulacji prawnych, dotyczących minimalnego poziomu podstawy wymiaru składek emerytalno-rentowych.

Osoby, za które nie są odprowadzane składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe na wyżej wskazanym poziomie mogą także skorzystać z dwóch pozostałych form wsparcia przewidzianych w programie „Aktywny rodzic”, tj. ze świadczenia „aktywnie w żłobku” bądź świadczenia „aktywnie w domu”.

Należy przypomnieć, że świadczenie „aktywnie w żłobku” kierowane jest do rodziców dzieci uczęszczających do instytucji opieki nad dziećmi do lat 3., tj. żłobka, klubu dziecięcego albo dziennego opiekuna i przysługuje w wysokości do 1500 zł miesięcznie na dziecko lub do 1900 zł miesięcznie na dziecko niepełnosprawne, przy czym nie może przekraczać wysokości opłaty, jaką rodzic ponosi za pobyt dziecka w instytucji opieki. Świadczenie to nie jest wypłacane bezpośrednio wnioskującemu rodzicowi, tylko przekazywane do instytucji opieki, która obniża rodzicowi opłatę za pobyt dziecka o otrzymaną kwotę. „Aktywnie w żłobku” zastąpiło uprzednio funkcjonujące i zdecydowanie mniej korzystne dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, które przysługiwało w wysokości do maksymalnie 400 zł miesięcznie.

Świadczenie „aktywnie w domu” przysługuje natomiast na każde dziecko w rodzinie od pierwszego dnia miesiąca, w którym skończyło ono 12. miesiąc, do ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego ten, w którym dziecko ukończy 36. Miesiąc życia. Świadczenie wypłacane jest w wysokości 500 zł miesięcznie przez 24 miesiące, bez względu na dochód rodziny. Jego adresatami są ci rodzice bądź opiekunowie małych dzieci, którzy nie są uprawnieni lub z własnej woli nie zdecydowali się na skorzystanie z dwóch pozostałych świadczeń. „Aktywnie w domu” zastąpiło uprzednio funkcjonujący rodzinny kapitał opiekuńczy (mniej korzystny, gdyż nie przysługujący na pierwsze dziecko).

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/